

§ 18

Svar på motion om införande av e-petitioner från Linnea Bjuhr (SD)

KSN-2020-01318

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Linnea Bjuhr (SD) har i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 mars 2020 yrkat att Uppsala kommun inför system med e-petition utifrån Sveriges kommuners och regioners (SKR) rekommendationer.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 2 februari 2021 § 36
- Tjänsteskrivelse daterad 8 maj 2020
- Bilaga, Motion om införande av e-petitioner från Linnea Bjuhr (SD)

Yrkanden

Erik Pelling (S) yrkar, med instämmande från Hanna Victoria Mörck (V):
att motionen ska besvaras med tillägget

För att Uppsalas medborgare på ett likvärdigt sätt ska kunna göra sina röster hörda krävs en variation av former för detta. E-petitioner är ett av flera verktyg som kan övervägas som en vidareutveckling i kommunens arbete för medborgarinflytande.

Stefan Hanna (-) och Simon Alm (-) yrkar bifall till motionen.

Jonas Segersam (KD) och Fredrik Ahlstedt (M) yrkar:
att besvara motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer Erik Pelling (S) yrkande mot Jonas Segersam (KD) med fleras yrkande och mot Stefan Hanna (-) med fleras yrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller Erik Pellings (S) yrkande.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M), Therez Almerfors (M), Christopher Lagerqvist (M) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Jonas Segersam (KD) med fleras yrkande med motiveringen:

Uppsala kommun genomför just nu ett försök med medborgarbudget för landsbygden. Det tredje området av fem håller på att avslutas, och det återstår cirka två år av försöket. Medborgare har där möjlighet att lämna och rösta på olika förslag. Detta försök kommer utvärderas och vidareutvecklas. E-petitioner bör övervägas att ingå som en möjlighet till en vidare utveckling av medborgarinflytandet.

Simon Alm (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Den här motionen kan bidra till att stärka demokratin och bör därför bifallas. Det finns fler sätt att stärka demokratin på såsom exempelvis medborgarförslag, men varje pusselbit som bidrar till ökat deltagande i demokratin är värdefullt att ta enskilt.

Stefan Hanna (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Vår demokrati behöver stärkas på många sätt. Det är idag ett stort demokratiskt underskott att inte Uppsalaborna till exempel får chansen att rösta i ett kommunval fritt från risk för sammanblandning med riksdagsvalet. Ett enkelt förbättringsförslag har lyfts fram av Sverigedemokraterna som dessutom rekommenderas av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Förslaget är att införa ett digitalt system med e-petition där Uppsalaborna direkt skulle ges en liten chans att påverka vilka frågor som behandlas inom kommunen. Jag är tyvärr inte förvånad över att vänsterstyret avslår motionen eftersom vänstern på många sätt saknar en genuin känsla för hur folklig demokrati kan skapas.

Särskilt yttrande

Hanna Victoria Mörck (V) lämnar ett särskilt yttrande:

Hellre medborgarförslag. Vänsterpartiet ser poänger med förslaget då det syftar till att öka Uppsalabornas möjligheter till att påverka beslut i kommunen. Vi instämmer dock med invändningarna till förslaget som framställs i missivet. Det finns redan idag många sätt att påverka, som kan likställas med e-petitioner. Vänsterpartiet har länge ansett att medborgarförslag skulle vara bra att införa i kommunen. Det ger medborgare möjlighet

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2021-02-10

att lägga förslag som sen kan utredas och tas ställning till. Vi menar att det vore bättre att införa medborgarförslag än att införa e-petitioner, men att frågan nu får utredas gällande medborgarbudgeten.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-02-02

§ 36

Svar på motion om införande av e-petitioner från Linnea Bjuhr (SD)

KSN-2020-01318

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Sammanfattning

Linnea Bjuhr (SD) har i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 mars 2020 yrkat att Uppsala kommun inför system med e-petition utifrån Sveriges kommuners och regioners (SKR) rekommendationer.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 8 maj 2020
- Bilaga, Motion om införande av e-petitioner från Linnea Bjuhr (SD)

Yrkanden

Jonas Segersam (KD), Jonas Petersson (MP) och Fredrik Ahlstedt (M) yrkar att motionen ska anses besvarad.

Erik Pelling (S) yrkar bifall till föreliggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot besvarande och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-02-02

Reservation

Fredrik Ahlstedt (M), Jonas Petersson (C) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Uppsala kommun genomför just nu ett försök med medborgarbudget för landsbygden. Det tredje området av fem håller på att avslutas, och det återstår cirka två år av försöket. Medborgare har där möjlighet att lämna och rösta på olika förslag. Detta försök kommer utvärderas och vidareutvecklas. E-petitioner bör övervägas att ingå som en möjlighet till en vidare utveckling av medborgarinflytandet. Motionen bör anses därmed besvarad.

Särskilt yttrande

Hanna Victoria Mörck (V) lämnar ett särskilt yttrande:

Hellre medborgarförslag. Vänsterpartiet ser poänger med förslaget då det syftar till att öka Uppsalabornas möjligheter till att påverka beslut i kommunen. Vi instämmer dock med invändningarna till förslaget som framställs i missivet. Det finns redan idag många sätt att påverka, som kan likställas med e-petitioner. Vänsterpartiet har länge ansett att medborgarförslag skulle vara bra att införa i kommunen. Det ger medborgare möjlighet att lägga förslag som sen kan utredas och tas ställning till. Vi menar att det vore bättre att införa medborgarförslag än att införa e-petitioner.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-11-11

Diarienummer:
KSN-2020-01318

Handläggare:
Sara Duvner

Svar på motion om införande av e-petitioner från Linnea Bjuhr (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Linnea Bjuhr (SD) har i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 mars 2020 yrkat att Uppsala kommun inför system med e-petition utifrån Sveriges kommuners och regioners (SKR) rekommendationer.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Perspektiven för näringsliv, barn och jämställdhet bedöms inte relevanta med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

En e-petition eller ett e-förslag är en kort fråga, önskan om åtgärd eller information från en medborgare till kommunen. Förslaget läggs ut på kommunens hemsida och andra medborgare kan stödja förslaget genom att signera det. SKR har tagit fram en handbok med 13 steg att fastställa vid ett införande av e-petition. Principerna behöver vara tydliga för att undvika att medborgare blandar ihop e-petitioner med medborgarförslag.

I Uppsala kommun finns det redan flera möjligheter för medborgare att påverka de politiska besluten mellan de ordinarie valen, ställa frågor eller inkomma med information till kommunen.

Genom medborgardialoger kan politiker tillsammans med medborgare diskutera inriktningar och prioriteringar för kommunen. Det sker på många olika sätt men syftar till att lyssna in varandras åsikter och förbereda hållbara politiska beslut.

I juni 2017 §144 beslutade kommunstyrelsen om en riktlinje för medborgardialog. Syftet med riktlinjen är att arbeta systematiskt med medborgardialoger så att Uppsalas invånare och organisationer får vara delaktiga i att utforma samhället. Medborgardialoger ska integreras i beslutsprocesser.

Inom några områden har kommunen brukarråd. Exempelvis Uppsala kommuns funktionsrättsråd som arbetar för att skapa dialog, ömsesidig informationsspridning och opinionsbildning inom områden som rör personer med funktionsnedsättning. Rådet består av representanter från kommunen samt HSO, Handikappföreningarnas samarbetsorgan.

I kommunala pensionärsrådet har kommunens förtroendevalda och pensionärsorganisationerna samråd och dialog i övergripande frågor av intresse för kommunens äldre. Rådet består av representanter från fem kommunala nämnder, kommunstyrelsen och Uppsala pensionärsföreningars samarbetsråd, UPS.

I december 2017 §274 beslutade kommunstyrelsen om en riktlinje för synpunktshantering, felanmälan, avvikelser och servicemätning. I riktlinjen fastslås hur nämnder ska arbeta strukturerat med att ta hand om medborgarnas och brukarnas synpunkter i syfte att utveckla kommunens verksamheter.

Sedan 6 november 2019 har Uppsala kommun infört ett kontaktcenter där alla ska kunna få sina frågor besvarade på ett enkelt och transparent sätt. Kontaktcenter är en vidareutveckling av kommuninformation, växel och felanmälan offentlig miljö och är främst till för invånare, näringsliv och organisationer. Målet är en tydlig väg in till kommunens verksamheter med hög tillgänglighet och välfungerade digitala tjänster.

Medborgare, företag och organisationer kan även lämna synpunkter och klagomål på kommunens verksamheter exempelvis via kommunens webbplats <https://www.uppsala.se/lankar-i-sidfoten/synpunkter-och-klagomal/> eller i kommunens app för felanmälan.

Flera sätt att engagera sig och göra sin röst hörd finns beskrivna på kommunens webbsida <https://www.uppsala.se/organisation-och-styrning/engagera-dig-och-paverka/>. Uppsalas medborgare har med redan existerande vägar in till kommunen goda möjligheter att ställa frågor, önska åtgärder samt dela information varvid ett införande av e-petitioner inte kan anses fylla en ny funktion eller tillgodose behov som idag inte är tillfredställda.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 11 november 2020

- Bilaga, Motion om införande av e-petitioner från Linnea Bjuhr (SD)

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Motion om införande av e-petitioner

Uppsala hade högst valdeltagande i landet i EU-valet 2019¹. Trots högt valdeltagande finns indikationer på minskat demokratiskt engagemang, enligt SRK². Sverigedemokraterna (SD) menar att det behövs enkla och effektiva metoder för att utveckla demokratin och möjliggöra för människor att påverka sin vardag.

Idag kan medborgare i Uppsala bland annat (utöver att rösta i allmänna val) delta i medborgardialoger, i olika råd, lämna klagomål och synpunkter samt skriva insändare för att påverka politiken. Inget av detta leder per automatik till beslut, oavsett hur många som håller med i en viss fråga.

I Uppsala kommunfullmäktige den 27 januari avslogs en motion från Feministiskt initiativ om medborgarförslag.

En mer modernare variant av traditionella medborgarförslag, som skulle bemöta mycket av den kritiken som riktades mot förslaget om medborgarförslag är e-petitioner. I korthet innebär det att en medborgare kan skicka in förslag på utveckling eller förändring. Förslaget publiceras sedan på en hemsida där andra medborgare kan signera och rösta på förslaget. När förslaget fått ett visst antal röster kan förslaget tas upp för beslut. Detta skulle därmed förekomma kritiken mot motionen om medborgarförslag där det skrevs att *"Enskilda förslag --- ger heller ingen antydning om det finns en stark opinion i den fråga som väcks."*

E-petitioner är en bättre lösning än medborgarförslag på flera sätt. Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerade 2014 en mycket läsvärd handbok "E-förslag, steg för steg" där de förordar e-petitioner³. Som en av många positiva anledningar till att införa systemet anger de följande *"Kommunen och landstinget har möjlighet att fortsätta att hålla kontakt med dem som signerat e-petitionen och får på så sätt möjlighet att nå flera medborgare som visat engagemang."*

Ovanstående kan ställas i relation till följande formulering som gavs till förslaget om medborgarförslag *"Enskilda förslag stimulerar därmed inte till en vidare dialog --- i den fråga som väcks."*

I svaret till förslaget om medborgarförslag gavs också att det skulle vara krångligt och tidskrävande. I ovan nämnda handbok ger SKR tydliga instruktioner för hur man kan implementera systemet, som dessutom är anpassningsbart beroende på kommunens storlek med mera.

Vidare listar SKR ett antal ytterligare mål, syften och fördelar e-petitioner, några av dessa är:

- > Stärker det representativa systemet – öka inflöde av idéer till den politiska dagordningen
- > Stärker demokratin genom ökad förståelse för de demokratiska processerna
- > Effektivare verksamhet och ökad kvalitet
- > Man har fått möjlighet att möta andra medborgare och tillsammans kommit med förslag för att påverka utvecklingen av samhället man lever i

1 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/uppsala/uppsala-lan-har-hogst-valdeltagande-i-hela-landet>

2 <https://webbutik.skr.se/bilder/artiklar/pdf/7585-064-1.pdf>

3 <https://webbutik.skr.se/bilder/artiklar/pdf/7585-064-1.pdf>

> E-petitioner är en enkel metod som är lätt för medborgarna att förstå och hantera. E-petitioner är genom sin enkelhet en bra metod att starta med för att öka det lokala engagemanget.

> E-petitioner hanteras genom Internet och är en metod som gör att man kan nå nya grupper av medborgare.

Sammantaget är förslaget en kostnadseffektiv utveckling av demokratin som tar minimalt med tid i anspråk från kommunens sida och används flitigt i flera länder i Europa och i flera kommuner i Sverige.

I närtid har stora frågor hanterats som har varit av allmänintresse. Inte minst frågan om spårväg och Södra staden, där flera partier förespråkat en mer direktdemokratisk process. Liknande frågor kommer hanteras, inte minst i och med att kommunen växer. Det är hög tid att ta fram en modell för att på ett effektivt sätt ta hjälp av Uppsalaborna i utvecklingen av kommunen och samtidigt stärka demokratin.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Sverigedemokraterna:

Att Uppsala kommun inför system med e-petition utifrån SKR:s rekommendationer

10 februari 2020

Linnea Bjuhr, Sverigedemokraterna